

Pastýřský list kazatele sboru

Milí bratři a milé sestry!

Nevím, jestli existuje něco jako skupinová mentalita, každý člověk je přece jedinečný. Nicméně odlišného přístupu k mnoha věcem jsem si všiml nejenom v církvi, ale i v různých zemích. Kupříkladu společenské normy. V Německu je norma chápána jako něco, co musí být bezpodmínečně dodrženo, jinak je všechno špatně. V Itálii je norma ideální stav, ke kterému je dobré se přibližovat. Český přístup je bližší tomu německému, ale většinou se najde způsob, jak to obejít.

Pro svůj první pastýřský list v Černošicích jsem vybral neobvyklé téma – **přehnané nároky na vlastní víru a zbožnost**. Je to touha po tom, aby se věci dělaly „správně“, v našem případě „křesťansky a biblicky správně“. Taková touha je samozřejmě dobrá a ve své podstatě zůstává i součástí Božích nároků. Když Ježíš učil zástupy, řekl: „*Budte dokonalí, jako je dokonalý váš Otec.*“ (Mt 5:48) Ano, pracovat na sobě, zlepšovat se, vyvarovat se chyb, to všechno je dobré a potřebné. Nároky Božího Slova se ale snadno zvrtnou do patologické formy. Jaké jsou příznaky toho, když se někdo dostane do pasti nezdravých nároků na zbožnost a víru?

- *nutkavá sebekritika*
- *trvalé sebezpytování, zda jsem dost dobrý*
- *snaha naplnit vysoké standardy a trvalé výčitky, že se to nedaří*
- *zoufalé pokusy ještě více se snažit*
- *úzkost z toho, jak mě vidí ostatní, úzkost z Božích nároků*
- *strach ze selhání, strach do něčeho se pustit (abych neudělal chybu)*
- *opakující se pocit viny (což následně projektujeme na druhé i celý sbor)*
- *vnitřní napětí, rozmrzelost až vnitřní /skrytý/ hněv (který však nedáváme najevo)*
- *kritika a /skryté/ vnitřní opovržení ostatními, kteří nedosahují našich standardů nebo našeho nasazení*
- *odkládání a posouvání vlastních rozhodnutí*
- *vidění a prožívání Boha jako někoho náročného, posuzujícího*
- *černobílé myšlení – něco je buď dobré, nebo to nestojí vůbec za nic*
- *malichernost a tendence vyrábět problémy z okrajových nedostatků*
- *nedůvěra vůči ostatním, moralizování, pedantství*

Od svého příchodu do Černošic se nemohu zbavit dojmu, že nás často jakýsi přehnaný nárok na víru a zbožnost svazuje. Jako kdybychom zde podléhali skupinové mentalitě, která nám brání v základní důvěře v sebe, ze které se pak odvíjí i důvěra v druhé. To se pak promítá i do vztahu k Bohu. Modlím se dost? Musím více! Sloužím Pánu Bohu dost? Musím více! Je moje jednání správné? Musím se zlepšit! Snad mě teď nebude někdo podezřívat, že mám něco proti modlitbám nebo službě Bohu :-). Existuje však zdravé praktikování víry a v protikladu k němu i nezdravé.

Možná si říkáte, že to je jen psychologie. Ale jsou v tom i duchovní důsledky o kterých mluví Písmo: Přílišné zaměření na sebe, na vlastní nitro, na mé selhání, patologická sebekontrola, vnitřní zlost na sebe, vnitřní zlost na druhé, nepřiměřená kritika... Nakonec i naslouchání Zlému, který se tváří jako hlas našeho svědomí, ve skutečnosti nás však vede do sebestřednosti, zacyklení, k pocitu selhání, utvrzování, že nestojím za nic, že se málo snažím, že nejdu za Kristem, že už fakt musím začít makat, že jsem zklamal Boha, že si musím Boží lásku zasloužit ... a to všechno se pak promítá i do vztahu k druhým. Pozornost takového

člověka je trvale zaměřena na otázku, kdo a co je tady špatně a co by se mělo zlepšit. Jeho vnitřní energie stále znovu a znovu směřuje k posuzování, ke snaze o zlepšování sebe, všeho a všech kolem. Vnitřní kritik, který se zabydlel v takové mysli, je neúnavný. Člověk pak zůstane trčet ve vězení bolestivé nespokojenosti sám se sebou, ale i s druhými a potažmo i se sborem a s církví. Pak už je jen krůček k trvalé zahořklosti a neschopnosti se radovat z Božích zázraků.

Bratři a sestry, to ale není podstata evangelia!

Ruku na srdce, je všechno, co považujeme za Boží hlas, skutečně hlasem Božím? Není to někdy jen hlas vnitřního člověka, který se za ten Boží pouze převléká? Co s tím?

Žádný jednoduchý okamžitý lék neexistuje, navíc nechceme a ani nemůžeme zahodit nároky Božího Slova. Jak tedy dál? Potřebujeme vnitřní uzdravení! Ježíš řekl: „*poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými*“ [J 8:32]. Potřebujeme, aby nás Ježíš osvobodil, aby nám otevřel oči pro bohatství Jeho nebeských darů. Někdy se až příliš často zaměřujeme na chyby a to, co nefunguje. Ale je to ta celá pravda? Celá tato kapitola je věnována sporu o tradice a zásluhy. Ale my jsme voláni ke změně smýšlení, ke svatosti [1 Pt 1:13]. Svatost si někdy představujeme jako nepřístupnou přísnost, studenou dokonalost, popření naší lidské bytosti, našich citů, našich zápasů. Má takový být ten nový člověk v Kristu? Co tedy potřebujeme:

- *rozpoznat nezdravé vzorce vlastního smýšlení a vzepřít se jim*
- *uvědomit si, že patologický nárok na zbožnost ničí vztahy (to se týká nejenom výchovy dětí, ale i sborové rodiny)*
- *přijmout, ale skutečně hluboce přijmout a také prožít, že Bůh mě přijal na základě pokání a víry, nikoli na základě toho, že se snažím být dobrý a jednat správně*

Jak se to týká našeho sboru?

Rád bych, aby se v našem sboru šířeji rozvinula mentalita milosti a Božího přijetí.

V tom je přece podstata evangelia! Poznáváme přitom Boha jako dárce lásky, pokoje a radosti. Pokud mu uvěřím a spasení v pokání jako Boží dar přijmu, mohu pak zakusit, že mě Bůh přijal a miluje takového, jaký jsem, i s mou vlastní nedokonalostí. Stejně tak, jako my milujeme své, byť nedokonalé, děti. To přináší do srdce uklidnění, osvobození od nezdravých sebenároků, které pocházejí častěji z šedé kůry mozkové než z Písma. **Vždyť hodnota mého života před Bohem nespočívá v tom, co pro něj dělám, ale v tom, že prostě jsem jeho dítě a že mu v lásce důvěřuji.**

Dokonalost pak už není vnější norma, ale vnitřní touha. Pak už se nehrouťm z toho, že věci se nedělají vždycky správně. Nehrouťm se ani z toho, že v církvi se nedělá všechno správně. Nakonec i já sám mohu spočinout ve vnitřním utišení a hlubokém pokoji, přestože nejsem dost dobrý.

Ve vztahu k ostatním pak přijmu, že druzí lidé nejsou ani školáci, které musí někdo kontrolovat, poučovat nebo napomínat, aby se snad chovali lépe. Druzí lidé už nejsou ani konkurenti, které musím porazit, abych se cítil lépe. Ti, kdo jsou v něčem dál, mě mohou inspirovat. Ty, kdo jsou v něčem pozadu, nebudu sekýrovat, ale raději na ně (nebo ještě lépe přímo s nimi) počkám a poskytnu jim čas, aby mohli dozrávat. Mohu pak s druhými žít ve svornosti, důvěře a pokoji. Mohu nakonec a docela pokojně přijmout i napomenutí jako pomoc ke zdokonalení, ne jako usvědčení z toho, jak jsem zase špatný. A konečně každý krok na takové cestě je zdrojem radosti, která živí touhu po dalším růstu.

Neexistují dokonalí jednotlivci. Neexistují dokonalé rodiny. Neexistuje dokonalý sbor. Neexistuje dokonalá církev. Jaký charakter církve chceme rozvíjet v Černošicích? Toužíte také

po tom, aby náš sbor byl místem Božího i lidského přijetí a Boží milosti? **Co pro to každý z nás sám za sebe, ale také společně, můžeme udělat?**

*v modlitbách - kazatel Petr Grulich
duben 2021*

P.S.: Předpokládám, že tento list vyvolá řadu otázek, podnětů i rozhovorů. Těším se na případné rozhovory nebo korespondenci, neostýchejte se ozvat :-)

P.P.S: Při čtení těchto řádků nemysleme, prosím, na druhé lidi, ale výhradně na sebe.